

МБДОУ «ЦРР- детский сад №1 «Ньургусун»

Улахан саастаах оҕолорго бэсиэдэ

Темата:

**Сэтинньи 8 күнэ-
Российскай Федерацияба
Сулууспаларын эбээһинэһин
толоро сылдьан
өлбүт ис дьыала урганнарын
үлэһиттэрин кэриэстиир күн.**

Иитээччи : Николаева В.И.

2024г

Российской Федерация Ис дьыала министириин бирикээхинэн сэтинньи 8 күнэ сулууспаларын эбээһинэһин толоро сылдьан өлбүт ис дьыала урганнарын үлэһиттэрин кэриэстиир күнүнэн биллэриллибитэ.

Сыала- соруга:

- Российской Федерацияҕа, гражданскай обществоҕа, патриотизмы, киэн туттууну, ис дьыала үлэһиттэрэ тус холобурдарыгар иэһиилэрин, ытык иэстэрин сыаналааһын.
- Полиция үлэһиттэригэр убаастабылы иитии;
- Оҕолорго полиция үлэһиттэрин үлэлэрин туһунан билиһиннэри.
- Дьон наадыйар, ыксаллаах түгэнигэр «02», эбэтэр «112» нүөмэргэ эрийэн суһал көмө ынырыахха сөбүн өйдөтүү.
- Тулалыыр дьонно- сэргэбэ ытыктабыллаах сыһыаны иитии.

Хаамыта:

Иитээччи: Үтүө күн оҕолор! Бүгүн биһиги эһигинниин биир дьохуннаах идэ туһунан кэпсиэхпит. Дьэ, бу идэ туһунан билигин Мусьяна Сосина хоһоонуттан таайын эрэ.

Мин сотору улаатыабым,

Полицияҕа үлэлиэбим,

Оҕолору көмүскүөбүм,

Бэрээдэки тутуһуобум.

Кыракий оҕолорго

Сокуоннары үөрэтиэбим,

Бэрээдэктээх буоларга,

Холобурга сылдьарга.

Оҕолор эһиэттэрэ.

Иитээччи: Сөп, оҕолоор, бу идэни полицейскай диэн ааттыллар.

Полиция криминальнай полицияҕа уонна общественной куттал суох буолуутун полициятыгар арахсар.

Криминальной полиция үлэһиттэрэ сэрэтэллэр, араас буруйу арыяллар, ону тэнэ сүппүт дьону, сураба суох сүппүттэри көрдүүлэр.

- Холобур, оҕо эбэтэр улахан киһи сүттэбинэ, криминальной полиция көрдүүр.

Общественной куттал суох буолуутун полиция үлэһиттэрэ дьон бас билиитин (квартираны, массынананы уо. д. а) харыстыылар, дьон куттала суох сылдыарын хааччыйаллар.

- Холобур, ким эрэ олбуорга массына аанын хайа таттабына, эбэтэр лифт подъёһын аанын тоһуппут буоллабына, бу буруйу оноруу, общественной куттал суох буолуутун полицейскайа силиэстийэлиир.

Полиция хас биирдии үлэһитэ РФ ИДМ- та тус нүөмэрдээх дастабырыанньалаах уонна анал жетоннаах. Дастабырыанньаҕа полиция үлэһитэ толору аата, званиета уонна серийнай нүөмэрэ баар буолуохтаах.

Иитээччи: Этин, баһаалыста, бэйэлэрин эбээһинэстэрин толороллоругар полиция үлэһиттэрэ дастабырыанньалаах уонна жетон буолуохтаахтар дуо?

Оҕолор: Аһа.

Иитээччи: Оннук, бэйэтин эбээһинэһин толороругар, полиция бары үлэһиттэрэ дастабырыанньалаах уонна жетоннаах буолуохтаахтар. Ол аата биһиэхэ полиция үлэһитэ эбит диэн эрэниэхтээхпит. Дастабырыанньата суох буоллабына бэйэтэ буруйу онорооччу буолуон сөп, онон сэрэниэхтээхпит.

Иитээччи: Полиция сотруднигар сэп- сэбиргэл туохха наадалаабыт?

Оҕолор: Буруйу онорооччуну тохтоторун уонна тутарын туһугар.

Иитээччи: Полиция үлэһитигэр буруйу онорооччу атын дьон олоҕор, олохторун көмүскүүрүгэр сэп- сэбиргэл наада. Российской Федерацияҕа полиция сотрудниктара биһиги дойдубут дьонун- сэргэтин олоҕун, доруобуйатын, быраабын уонна көңүлүн көмүскүүллэр, ол эбэтэр гражданнар, бас билиилэрин, общество уонна судаарыстыба интэриэһин араас буруйу оноруулартан

көмүскүүргэ ынгырыллар. Полиция сотруднига сокуон олохтоммут иһинэн араас дьаһаллары туттуон сөп.

Полиция үлэһиттэрэ сэл- сэбиргэли уонна анал средстволары ильдэ сылдыар бырааптаахтар.

БЫРААҤЫННЫК ИСТОРИЯТА

Бу бырааһыннык историята 1715 сылтан саҕаланар. Оччолорго Петр I Арасыйаҕа общественной бэрээдэги араначчылыыр сулуоспа тэрийбитэ уонна кинилэри «полиция» диэн ааттаабыта ,греческэйдии «судаарыстыба управлениета» диэн тылбаастаммыта.

1917 сыллаахха сэттиньи 10 күнүгэр, революция кэнниттэн, РСФСР ис дьыалатын народной комиссариатын уурааһынан «революционной общественной бэрээдэги араначчылыырга» диэн рабочай бөлөх тэриллибитэ

Иитээччи: Оҕолор, полицейскай буолан боруобалаан көрүөххүтүн баҕараһыт дуо, дедукцияҕа уонна логикаҕа дьобургутун , болҕомтолоохтук, сатабыллаахтык уонна булугас буолуоххутун баҕараһыт дуо? Билигин кимнээх эрэ сүтэрбит предметтерин ааттыам, оттон эһиги кинилэри ким сүтэрбитин билиэхтээххит...

Оонньоу "Хаһаайыны бул"

- Тиэстэттэн оноһуллубут төгүрүк оноһук (колобок)
- Барыанньалаах баанка уонна пропеллер (Карлсон)
- Кыһыл көмүс күлүүс (Буратино)
- Курустаал түүшпүлэ (Золушка)
- Алдьаммыт харыыта (эмээхсин)
- Сордон (Емеля)
- Кыһыл өннөөх бэргэнэ (Кыһыл бэргэнэчээн)
- Саппыкы (саппыкылаах куоска)

Иитээччи: Оҕолор, оттон эһиэхэ кусаһан дьон саба түстэххитинэ, туох эмэ куһаһаны онордохторуна ханнык номерга эрийэбит?

Оҕолор: 112.

Иитээччи: Оҕолор, баһаалыста, полиция үлэһиттерин туһунан бүгүн туох сананы биллигит?

Оҕолор:

-Полиция криминальной уонна общественной куттал суох буолуутун полициятыгар арахсар.

- Полиция хас биирдии үлэһитэ тус нүөмөрдээх дастабырыанньалаах уонна анал жетоннаах. Бэйэлэрин эбээһинэстэрин толороллругар хайаан да илдьэ сылдьыахтаахтар.

- Полиция үлэһиттэрэ анал формалаах уонна сэбилэниилээх буолаллар.

- Полиция телефонун нүөмэрэ-02 эбэтэр 112.

Иитээччи: Маладьыастар, бары үчүгэйдик өйдөөн хаалбыккыт. Полиция үлэһиттэрин үлэлэриттэн дойду олоҕор сокуону тутуһуу, куорат уулуссаларыгар, ардыгар дьиэни- уоту, тус олохтоохтор бэйэлэрин квартираларыгар, дьиэлэригэр нус-хас олороллорун ситиһии.

Иитээччи: Полиция үлэтэ сэрэхтээх дуу суох дуу, суох дуу? Биллэн турар, полиция үлэһиттэрэ буруйдаахтары, маньяктары, террористары туталлар. Ол эрэри, сулууспаларын эбээһинэһин толоро сылдьан олохторугар сэрэхтээх быһылаан элбэх. Полиция идэтэ олус кутталлаах уонна уустук.

Сулууспалыыр эбээһинэстэрин толоро сылдьан, полиция үлэһиттэрэ өлүөхтэрин сөп. Бүгүн сэтинньи 8 күнэ-« Бүтүн Россия үрдүнэн сулууспаларын толоро сылдьан өлбүт ис дьыала уорганнарын үлэһиттэрин кэриэстиир күн. Манньык күн баар буолбута тоҕоостоох, тоҕо диэтэххэ, бэрээдэк баар буолуутун уонна дьонно куттал суоһаабатын туһугар үлэһиттэр сылдьан тыһынарарын толук уурбут дьоммутун хайаан да кэриэстиэхтээхпит.

Полиция сотруднигың идэтэ-аныгы үйэҕэ саамай кутталлаах идэттэн биирдэстэрэ. Буруйу онорооччулары кытта аһаҕас кэпсэтиигэ-иирсээнгэ киирсэн полициялар күннэтэ олоххо- дьаһахха улахан охсууну ылаллар. Хомойуох иһин, бойобуой сүтүгэ суох ааспат.

Сыл аайы Россия ИДЪМ бары подразделениеларыгар сулууспаларын эбээһинэһин толоро сылдьан өлбүт ис дьыала уорганнарын үлэһиттэрин ааттары үйэтитиигэ – веноттары мемориальной дуоскаларыгар курутууйан туран гирлянда, тыыннаах сибэкки дьөрбөтүн, чүмэчи уматан уурдулар, сырдык кэриэстэригэр анаан үс төгүл аптамаатынан күөх халлаан далайыгар ытталар.

Сэтинньи 8 күнэ-Бүтүн Россия үрдүнэн сулууспаларын эбээһинэһин толоро сылдьан өлбүт ис дьыала уорганнарын үлэһиттэрин кэриэстиир күн.

Манньык күн баар буолбута тоҕоостоох, тоҕо диэтэххэ, бэрээдэк баар буолуутун уонна дьонно куттал суоһаабатын туһугар үлэһии сылдьан тыыннарын толук уурбут дьоммутун хайаан да кэриэстиэхтээхпит уонна кумаабыттан холууп оноруохха диэн этии киллэрэбин. Холууп үтүнү, ырааһы, үөрүүнү, эйэ бэлиэтэ буолар.

Эйэлээх олобу харыстыыр

Билигин да бааллар дьоруойдар!

Дьон-норуот туһугар охсуһар

Эрэллээх эдэркээн эрэттэр!

Кэнэбэс кэнчээри ыччакка
Эниги холобур буолуоххут!
Килбиэннээх быһыыны көрдөрөн
Үйэттэн үйэбэ туоруоххут!
Айхаллыбыт-уруйдуубут
Албан ааттаах дьоруойдары!
Айхаллыбыт-уруйдуубут
Чулуу, бастын буйуннары!
Кинилэргэ сүгүрүйэ
Хомоҕой хоһоон ааҕабыт!
Умнубашпыт! Киэн туттабыт!
Кэрэкэ тыллары аныбыт!

А. Егорова

Сделаем голубя мира вместе.

ТОЛЬКО
МИР

Схема оригами
«Голубь мира»

1. Сложите
лицт
пополам

2. Сложите
еще раз
пополам

3. Загните
последнюю
сторону влево

4. Сложите
заготовку
пополам

5. Загните
«квола»

6. Загните переднюю
часть вверх.
Подогните на
задней стороне

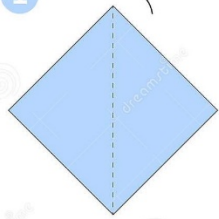

7. «Голубь мира»
готов!

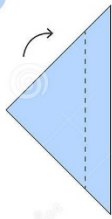
merja-talent.com

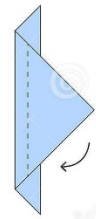
1

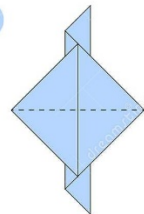
2

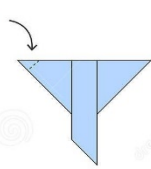
3

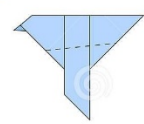
4

5

6

7

